

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض و قافیه

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۵۹

۱- کدام گزینه الگوی «صامت + مصوت کوتاه + صامت» را دارد؟

۱. بد   ۲. ما   ۳. دو   ۴. می

۲- آوا نویسی کدام یک از واژگان زیر درست است؟

۱. آب = aab   ۲. رعد = raad   ۳. بو = bo   ۴. کوثر = kowsar

۳- در کدام گزینه وزن متفق الارکان می بینید؟

۱. به می سجاده رنگین کن گرت پیر مغان گوید
۲. گداخت جان که شود کار دل تمام و نشد
۳. هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی
۴. مه پاره به بام اگر برآید

۴- کدام یک از گزینه های زیر وزن «مجتث مثنی مخبون محذوف» است؟

۱. مفاعیل مفاعیل مفاعیل فعولن
۲. مفاعیل فعلاتن مفاعیل مفاعیل فعولن
۳. مفاعیل فعلاتن مفاعیل فعلاتن
۴. مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

۵- چه ارکانی فقط در آغاز و میانه مصراع به کار می روند؟

۱. ارکانی که به صامت ختم شده باشند.
۲. ارکانی که به هجای بلند ختم شده اند.
۳. ارکانی که در آنها سه هجای کوتاه پشت سر هم آمده باشد.
۴. ارکانی که به هجای کوتاه ختم شده اند.

۶- کدام گزینه در خصوص قواعد عروضی صحیح است؟

۱. در وزن شعر فارسی هجای آخر همواره بلند است.
۲. اگر صامت تنها در میانه ی شعر باشد آنرا حذف می کنیم.
۳. اگر صامت در پایان شعر باشد آنرا به هجای کوتاه تبدیل می کنیم.
۴. اگر دو صامت در میانه ی شعر باشد آنها را به هجای بلند تبدیل می کنیم.

۷- کدام گزینه در خصوص اختیارات شاعری نادرست است؟

۱. شاعر مختار است به جای مفتعلن ، مفاعیل و به جای مفاعیل ، مفتعلن بیاورد.
۲. شاعر مختار است به جای فعلاتن در رکن اول هر مصراع ، فاعلاتن بیاورد.
۳. شاعر مختار است به جای هجای بلند، دو هجای کوتاه متوالی بیاورد.
۴. شاعر مختار است در آخر مصراع یک یا دو صامت اضافه بر وزن بیاورد.

تعداد سوالات : ۳۰ تستی : ۳۰ تشریحی : ۰

زمان آزمون (دقیقه) : تستی : ۵۰ تشریحی : *

عنوان درس: عروض وقافیه

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۵۹

۸- در کدام گزینه اختیار قلب صورت گرفته است؟

۱. در باطن من جان من از غیر تو ببرید / محسوس شنیدم من آواز بریدن
۲. کیسه هنوز فربه است از تو از آن قوی دلم / چاره چه خاقانی اگر کیسه رسد به لاغری
۳. کسی را که عمرش به دو سی رسید / امید از جهانش نباید برید
۴. باد باد آنکه ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غمیده ما شاد نکرد

۹- مصراع «چو رسول آفتابم به طریق تر جمانی» به کدام رکن پایان می پذیرد؟

١. فاعلاتُ   ٢. فعلاتُ   ٣. فاعلاتن   ٤. فعلاتن

۱۰- در کدام مصراع دو صامت اضافه بر وزن وجود دارد؟

۱. همان تیغ برنده ی پارسی
۲. امید از جهانش بیاید برید
۳. من و ساقی به هم سازیم و بنیادش براندازیم
۴. که نام آن نه لب لعل و خط زنگار است

۱۱- قاعده ی زیر یا کدام بیت گزینه ها همخوانی دارد؟

«مصوت های کوتاه e و o در آخر کلمه، گاهی به ضرورت توالی و موقعیت هجاها، بصورت بلند "ای" ii و "او" uu اشباع می شوند.»

۱. کاروان شهید رفت از پیش / وان ما رفته گیر و می اندیش
۲. بود بازرگان و او را طوطئی / در قفس محبوس زیبا طوطئی
۳. شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها
۴. بروید ای حریفان بکشید بار ما را / به من آورید آخر صنم گریز یا را

۱۲- در کدام مصراع وزن اصلی رباعی دیده می شود؟

۱. از شعرم خلقی به هم آمیخته ام
۲. خوب و بدشان به هم درآمیخته ام
۳. خود گوشه گرفته ام تماشا را، آب
۴. در خوابگاه مور جگان ریخته ام

۱۳- در کدام گزینه وزن دوری مشاهده می کنید؟

۱. یک نفس ای خواجه دامن کشان / آستئی بر همه عالم فشان
۲. هر غزلم نامه ایست صورت حالی درو / نامه نوشتن چه سود چون نرسد سوی دوست
۳. از جرم حسیض خاک تا اوج زحل / کردم همه مشکلات گردون را حل
۴. مرا با گردش صحرا چه کار است / چه کارم با گل، باغ، بهار است

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض و قافیه

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۵۹

۱۴- «زحاف مخبون از مستفعلن» کدام است؟

۱. مفتعلن   ۲. مفاعلن   ۳. مفعولن   ۴. فعولن

۱۵- «حال دل با تو گفتنم هوس است / خبر دل شنفتمنم هوس است»

وزن مصرع اول بیت بالا کدام است؟

۱. فعلاتن ، مفاعلن ، فَعْلَن
۲. فاعلاتن ، مفاعلن ، فع لن
۳. فعلاتن ، مفاعلن ، فَعْلَن
۴. فاعلاتن ، مفاعلن ، فَعْلَن

۱۶- منظور از «زحاف قبض» چیست؟

۱. حذف هجای آخر   ۲. کوتاه شدن هجای سوم
۳. حذف هجای اول   ۴. کوتاه شدن هجای آخر

۱۷- وزن کدام گزینه «مفاعلن ، فعلاتن ، مفاعلن ، فعلاتن» است؟

۱. تاب بنفشه می دهد طره مشک سای تو / پرده غنچه می درد خنده دلگشای تو
۲. ما آزموده ایم در این شهر بخت خویش / بیرون کشید باید از این ورطه رخت خویش
۳. سینه مالامال درد است ای دریغا مرهمی / دل ز تنهایی به جان آمد خدا را همدمی
۴. خیال نقش تو در کارگاه دیده کشیدم / به صورت تو نگاری نه دیدم و نه شنیدم

۱۸- حرف روی در کلمات «خفتند - گفتند» چیست؟

۱. د   ۲. ن   ۳. ند   ۴. ت

۱۹- هجای قافیه در بیت زیر کدام است؟

«بلبلی خون دلی خورد و گلی حاصل کرد / باد غیرت به صدش خار پریشان دل کرد»

۱. حاصل - دل   ۲. ل - دل   ۳. صل - دل   ۴. ل - ل

۲۰- «سرو چمان من چرا میل چمن نمی کند / همدم گل نمی شود یاد سمن نمی کند»

در بیت بالا چه اختیار شاعری در خصوص قافیه صورت گرفته است؟

۱. قافیه ساختن دو کلمه ی همسان   ۲. روی متحرک
۳. قافیه ی موصوله   ۴. همسان بودن هجای قافیه

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰
زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض و قافیه

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۵۹

۲۱- عیب قافیه ی شایگان در چه موضعی ایجاد می شود؟

۱. در مورد تکرار علامات جمع
۲. در مورد رسم الخط
۳. در مورد قافیه شدن کلمات مرکب
۴. در مورد ناهمسانی مصوت های کوتاه در دو هجای قافیه توجیه و حذف

۲۲- «جوانمرد را پیر دیرینه گفت / هنرمند باشی نباشد شگفت»

در بیت بالا کدام عیب قافیه را تشخیص می دهید؟

۱. اقوا
۲. ایطا
۳. اکفا
۴. غلو

۲۳- در کدام گزینه عیب قافیه ی اکفا دیده می شود؟

۱. نگار من تویی و یار غمگسار من تویی / وگر بهار نباشد مرا بهار تویی
۲. یار جسمانی بود رویش چو مرگ / صحبتش شوم است باید کرد ترک
۳. ای جهان از سر زلف تو معطر گشته / همه آفاق ز روی تو معنبر گشته
۴. دوش تا صبحدم همه شب من / عرضه می کرده ام سوده سخن

۲۴- در کدام گزینه قافیه ی معموله دیده می شود؟

۱. چو عاصی ترش کرده روی از وعید / چو ابروی زندانیان روز عید
۲. ای قصه ی بهشت ز کویت حکایتی / شرح جمال حور ز رویت روایتی
۳. چشم بدت دور ای بدیع شمایل / ماه من و شمع جمع و میر قبایل
۴. یکی در بیابان سگی تشنه یافت / برون از رمق در حیاتش نیافت

۲۵- به حرکت حرف «روی» چه می گویند؟

۱. اشباع
۲. توجیه
۳. مجری
۴. نفاذ

۲۶- در کدام گزینه همه ی حروف، قبل از روی می آیند؟

۱. ردف - قید - دخیل
۲. قید - تاسیس - مزید
۳. ردف - دخیل - وصل
۴. قید - خروج - تاسیس

۲۷- در کدام گزینه حروف «ردف زاید» آمده است؟

۱. بهشت سخن
۲. اوج سخن
۳. شرف سخن
۴. شکر سخن

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض و قافیه

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۵۹

۲۸- حرف «ی» در کدام گزینه مجهول است؟

۱. تهرانی (نسبت)   ۲. خوردنی (لیاقت)   ۳. خدای (زائد)   ۴. بدی (مصدری)

۲۹- «پس پرده بیند عملهای بد / همو پرده پوشد به آلاي خود»

در بیت بالا چه نوع «واو» ی دیده می شود؟

۱. واو موصوله   ۲. واو مجهول   ۳. واو محذوف   ۴. واو معدوله

۳۰- اگر بعد از حرف «روی» واکی نباشد، به قافیه چه می گویند؟

۱. موصوله   ۲. مردفه   ۳. مقیده   ۴. موجهه